

23.8.6

74a (סיום הפרק) → 75a (אבל הרודף אחר בהמה)

1. ושמתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה' ויקרא פרק יח פסוק ה
 2. ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם: ויקרא פרק כב פסוק לב
 3. ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאורך: דברים פרק ו פסוק ה
 4. ולנער לא תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה: דברים פרק כב פסוק כו
 5. הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע: במדבר פרק טז פסוק כא
 6. לדבר הזה יסלח ה' לעבדך בבוא אדני בית רמון להשתחוות שמה והוא נשען על ידי והשתחויתי בית רמון בהשתחויתי בית רמון יסלח ה'
 לעבדך בדבר הזה: ויאמר לו לך לשלום וילך מאתו כברת ארץ: מלכים ב פרק ה פסוק יח-יט
 7. מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם: משלי פרק ט פסוק יז

- I Analysis of end of משנה – exclusions from דין רודף (ע"ז) (בהמה, חילול שבת, ע"ז)
- a Dissent: רשב"י extends to ע"ז via ק"ו – if פגם of a person may be preempted this way, ק"ו for 'ה
- i Challenge: אין עונשין מן הדין
- ii Answer: רשב"י maintains that we may give an עונש based on ק"ו (etc.)
- b Dissent: רשב"י's son extends to חילול שבת via גז"ש of חילול (in re שבת) and חילול (in re: ע"ז [מולך])
- i And: he agrees with his father re: עונשין מן הדין
- II (ר"ש בן יהוצדק ר' יוחנן in the name of ר"ש בן יהוצדק) לוד in עליית בית נתזה as per vote taken in מצוות קידוש השם – as per vote taken in מצוות קידוש השם
- a Rule: always violate law rather than die, as per v. 1
- b Exceptions: טפי – סברא as per שפיכות דמים as per v. 4, גילוי עריות as per v. 3 – ע"ז as per v. 2
- i Challenge: תדברי"י applied v. 1 to ע"ז – worship rather than die – but didn't allow for it in public, as per v. 2
- ii Answer: collegiums voted along the lines of ר"א's interpretation of v. 3
- c Exceptions (from ר' יוחנן):
- i דימי only when there is no directed persecution; but during השמד, שעת השמד, even a "light מצוה" is worth martyrdom
- ii דבין even when no persecution; only save life if done in private; in public – even a "light מצוה" is observed
- 1 Meaning of מצוה קלה: even changing shoelace – שאילתות – leaning over to change, giving appearance of ע"ז
- d Definition of "public" (ר' יוחנן): 10 – as per v. 2 with v. 5 – all 10 must be ישראל
- e Challenge: how did אסתר violate ג"ע, which was publicly known?
- i Answer1 (אביי): אסתר was passive
- ii Answer2 (רבא): when they are doing it for their own pleasure, it is permissible
- 1 Argument: else, how could we give braziers to חברים who use them for ע"ז?
- 2 Consistency: רבא ruled that if a non-Jew forces a ישראל to cut his straw on שבת
- (a) If: to feed to animals – he should cut the straw
- (b) But if: he then tells him to throw it away (i.e. was doing it just to force שבת חלול) – he should be martyred
- f Question asked of ר' אמי: is a non-Jew obligated to fulfill קידוש השם?
- i Answer (אביי): the ברייתא reads that there are 7 מצוות בני 7 – not 8
- ii Dissent (רבא): it may mean all 7 and their extensions (which may include martyrdom for those מצוות)
- iii Solution: v. 6 - אלטישע blessed נעמן when he departed to go to בית רמון and worship ע"ז
- 1 Defense: perhaps since this was private, נעמן was not obligated to martyr himself
- g Story (told by רב): a man became obsessed with a particular woman and became physically ill as a result;
- i So: they consulted the doctors who advised that the only way for him to recover was to have relations with her
- 1 ruling: better he should die than for her to have relations with him
- 2 Advice: perhaps if she stands before him without clothes
- (a) Ruling: better he should die than to have her stand in front of him naked
- (b) Advice: perhaps if she speaks to him from behind a fence
- (i) Ruling: better he should die than to have her speak to him in that manner
- ii Dispute (ר' יעקב בר אידי/ר' שמואל בר נחמני): whether she was married or not
- 1 If: she was married, we understand the severe position of the חכמים
- 2 But if: she was single, why the severe position?
- (a) Answer (פפא): to preserve her family's honor
- (b) Answer (ר' אחא בריה דר' איקא): that ישראל בנות shouldn't be licentious
- (i) Challenge: let him marry her!
- (ii) Answer: this won't satisfy him, as per יצחק ר' dictum:
1. Since: the מקדש was destroyed, טעם ביאה was given to sinners, as per v. 7